

GEOGRAFIJOS STUDIJŲ PROGRAMŲ PASIRINKIMO MOTYVACIJA

Gintaras Brazauskas, Loreta Olberkytė, Algirdas Jurgis Stanaitis

Lietuvos edukologijos universitetas

Anotacija

2009–2012 mokslo metais Lietuvos edukologijos universiteto Socialinės geografijos ir turizmo katedra inicijavo geografijos studijų pasirinkimo motyvų tyrimą LEU, Vilniaus ir Klaipėdos universitetuose. Tai gana platus tęstinis tyrimas, kuriuo siekta išsiaiškinti pirmosios pakopos studentų (pirmo kurso ir absolventų [nuolatinių ir iššestinių studijų]), pasirinkusių studijuoti geografiją, motyvus, atliekant detalią rezultatų analizę atskleisti, kaip jie pakito baigiant studijas. Šie rezultatai svarbūs, siekiant tobulinti geografijos studijų programas, pateisinti besimokančiųjų lūkesčius, pritraukti didesnę studentų skaičių. Besiplečianti Europos Sąjungos erdvė, kintantys mokslo finansavimo principai ir prioritetai lemia naujus akademinio šalies gyvenimo, didesnio mobilumo iššūkius. Būsimieji Lietuvos studentai, tarp jų ir geografijos, yra geriau informuoti apie panašių studijų galimybes tiek šalies, tiek užsienio aukštosiose mokyklose. Šiame straipsnyje aptariami ir analizuojami minėtų universitetų geografijos absolventų (tiriamuoju laikotarpiu baigiančių studijas) apklausos rezultatai, aptariami jų studijų programų pasirinkimo ir vertinimo motyvai. PAGRINDINIAI ŽODŽIAI: geografijos studijos, studijų pasirinkimas, motyvacija, absolventas, geografija.

Abstract

2009–2012 school year, Education University of Lithuania (hereinafter referred to LEU) Social Geography and Tourism Department has initiated the study of geography and the reasons for the choice of study LEU, Vilnius (hereinafter referred to VU) and Klaipėda (hereinafter referred to KU) University. It is quite extensive, ongoing study to determine the reasons for undergraduate students (first-year students and graduates) who have chosen to study geography and to reveal the changes in the end of their studies, carried out a detailed analysis of the results. These results are necessary and useful for improving geography education programs in order to justify the expectations of learners, to attract a greater number of students who want to choose a specialty geographer. Widening the European Union in space, changes in scientific principles and priorities for funding leads to new challenges in the academic life of the country, increased mobility. Prospective students from Lithuania, including geography, becomes better and awareness of opportunities for similar studies at both national and foreign institutions of higher education. This article discusses and analyzes the results of the survey of geography graduates identified their degree program selection and evaluation of motives.

KEY WORDS: Geography studies, study selection, motivation, graduate, geography.

Įvadas

Geografijos mokslo kompleksiskumas ir integruotumas leidžia visapusiškai suvokti pasaulyje vykstančius įvairius dinamiškus procesus. Anot R. Baubino (1999), geografija yra sudėtinga mokslų sistema, apimanti apie 900 šakų. Skirtingai nei kai kurie kiti mokslai, ji kuria integruotą visuminį mokslinį pasaulio vaizdinį, grindžiamą erdviniais ryšiais ir jų kaita, užtikrina integruotą sudėtingo mūsų pasaulio pažinimą. Todėl dauguma studentų, siekdami išsiugdyti kompleksinį mąstymą, kuris padeda siekti profesinės karjeros viršūnių, noriai renkasi būtent šias studijas. Geografijos mokymas ugdo asmens nuostatas, kurios skatina solidarumą, rezultatyvų kultūrų dialogą ir tarptautinį bendradarbiavimą, norą konstruktyviai spręsti kylančias vietas bendruomenių, šalių, pasaulio problemas. Puoselėjamas nusiteikimas ir gebėjimas kompetentingai naudotis geografijos žiniomis ir įgūdžiais asmeniniame, profesiniame ir visuomeniniame gyvenime (Kontvainas, 2009). Sunku tiksliai apibrėžti studijų, kartu ir būsimos profesijos

pasirinkimo motyvus, tačiau jų priklausomybė nuo toliau minimų dalykų yra akivaizdi. Tai aukštos kvalifikacijos, naujausias žinias teikiantys dėstytojai, techninė bazė, programinė įranga, išdarbinimo, studentų mainų galimybės ir kt.

Pastaruoju metu plačiai kalbama ir diskutuojama apie Lietuvos aukštojo mokslo kokybę, atliekami įvairūs studijų pasirinkimo motyvų tyrimai. Tačiau studijų kokybė priklauso nuo labai konkrečių dalykų – aukštosios mokyklos vadybos lygio, finansavimo, šiuolaikinių studijų programų, dėstytojų profesionalumo, studijų tarptautinio integravimo, puoselėjamos kultūros, akademinės bendruomenės motyvavimo sistemos skaidrumo ir kt. (Levickaitė, 2010). Mokslo institucijos turi užtikrinti, kad universitete įgytos kompetencijos būtų pritaikomos realioje profesinėje aplinkoje. Juo labiau, kad šiuolaikinėje visuomenėje profesinė veikla yra svarbi asmens saviraiškos sritis, todėl profesijos rinkimosi asmeniniai motyvai yra dominuojantys. Jaunimo profesijos ir specialybės rinkimosi teorines nuostatas, motyvaciją plačiai tyrė daugelis Lietuvos mokslininkų. Pasak R. Adamonienės (2010), studento vidinė motyvacinė struktūra turi teigiamos įtakos jo tolesnio mokymosi rezultatams ir aktyvios, kūrybingos asmenybės ugdymuisi. Tačiau neretai pasirinkimo situaciją nulemia ne asmens motyvai ar gebėjimai, o socialiniai veiksniai, pvz., profesinis prestižas, karjeros perspektyva, geras uždarbis, galimybė keliauti ir pan. XXI a. vyraujanti apibendrinamoji motyvacijos koncepcija teigia, kad asmuo veikia kryptingai ir tikslingai, yra verčiamas derinti daugybę tikslų ir ketinimų (poreikių) įvairiuose kontekstuose, atsižvelgdamas į įvairias trumpalaikes ir ilgalaikes paskatas. Motyvacijos raidai įtakos turi ir laiko dimensija (Husman, Lens, 1999), sociokultūrinės aplinkos poveikis (Wentzel, 1999), mokslo pažangos siekis (Gage, Berliner, 1994).

Renkantis studijas svarbūs ir asmens interesai – tai pažinimo poreikio pasireiškimo forma, kuri užtikrina asmenybės kryptingumą, t. y. veiklos tikslų suvokimą ir pažintinį kryptingumą. Jei interesas skatina objektą pažinti plačiau, patenkinti pažinimo poreikį, tai asmens veikla kreipiamą tam tikra pažintinės, socialinės ar techninės veiklos kryptimi (Samašonok ir kt., 2010). Geografijos mokslas ir studijos šiuo aspektu yra dėkingas dalykas. Mokslo ir studijų reforma, prasidėjusi prieš keletą metų, siejama su naujais lūkesčiais, modernios mokslo ir studijų sistemos kūrimu, teigiamais mokslo ir studijų pokyčiais. Reformos, vykstančios universitetuose daro tiesioginę įtaką studijų programoms ir kryptingai veikia studentų motyvacijos procesą, tai pastebima ir analizuojant straipsnyje pateikiamo tyrimo, kurio tikslas – išsiaiškinti geografijos studijas pasirinkusių absolventų motyvus studijuoti Lietuvos edukologijos universitete (toliau – LEU), Vilniaus ir Klaipėdos universitetuose bei jų požiūrį į studijas, rezultatus.

1. Tyrimo metodika

Siekiant įvertinti studentų geografijos studijų pasirinkimo motyvus, taikyta anketinė apklausa. Iš viso tiriamuoju laikotarpiu apklausti 353 absolventai (65,8 proc. LEU, 20,1 proc. VU ir 14,1 proc. KU respondentų). Tokia skirtinga procentinė respondentų išraiška aiškinama tuo, kad skiriasi geografiją studijuojančiųjų skaičius minėtuose universitetuose. Kadangi dominuoja LEU absolventai, siekiant lygiavertės rezultatų interpretacijos, daugelis duomenų pateikiami pagal atskirus universitetus. Klausimyną, kuriuo remiantis

analizuojami respondentų atsakymai, sudarė 20 pagrindinių (iš jų penkiuose galima žymėti daugiau nei po vieną atsakymo variantą) ir 5 sociodemografiniai klausimai. Klausimyną sudaro kelių tipų klausimų grupės: sociodemografinių klausimų; studijų (geografijos) programos pasirinkimo motyvų; informacijos apie geografijos studijas vertinimo ir sklaidos. Tyrimo duomenims apdoroti taikyta *SPSS-PC 11.0* ir *Microsoft Excel 2003* programos, aprašomoji statistinių duomenų analizė.

2. Socialiniai-demografiniai respondentų bruožai

Analizuojant sociodemografinius tyrimo rodiklius paaiškėjo, kad didžiąją imties dalį (80 proc.) sudarė tiriamieji iki 25 m. amžiaus. Bendrojo lavinimo mokyklą jie daugiausia buvo baigę 2007 m. (22,7 proc.) ir 2008 m. (38,4 proc.). Tai rodo, kad vis dar populiori tendencija siekti aukštojo mokslo iš karto baigus vidurinę mokyklą. Pagal lytį pagrindinę tiriamųjų dalį sudarė moterys (78,4 proc.).

1 pav. Geografijos studijas pasirinkusių absolventų teritorinė sklaida

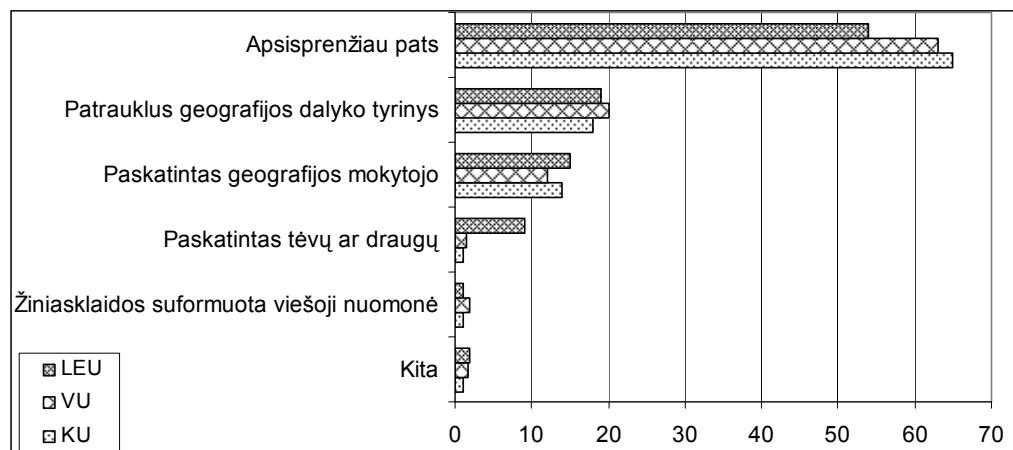
Fig. 1. Territorial distribution of Geography graduates

Net 90 proc. respondentų nurodė savivaldybę, kurioje baigė bendrojo lavinimo mokyklą. Remiantis šiais duomenimis, 28 proc. geografiją studijuojančių respondentų yra iš Vilniaus miesto ir rajono savivaldybės. Jų procentinės dalys pasiskirstė taip: LEU pasirinko 21 proc., VU – 6 proc., KU – 1 proc. vilniečių. Pasirinkusieji studijas

KU iš Klaipėdos miesto ir rajono savivaldybės sudaro 28 proc. respondentų. Tarp pasirinkusių LEU iš kitų savivaldybių vyrauja Šiaulių, Varėnos, Panevėžio; VU – Alytaus, Kauno, Varėnos; KU – Šilutės, Telšių, Šiaulių, Radviliškio savivaldybės. Taigi gauti tyrimo duomenys, atsižvelgiant į teritorinę geografiją studijuojančių absolventų sklaidą, atskleidžia vyraujančią tendenciją studijuoti arčiau namų, vis dėlto pasirinkusių šias studijas geografija yra gana plati – apima visą Lietuvą. Daugiausia studijuojančiųjų geografiją yra iš Vilniaus, Klaipėdos, Alytaus, Panevėžio, Šiaulių ir Varėnos miestų bei rajono savivaldybių (1 pav.).

3. Geografijos studijų pasirinkimo motyvai

Tyrimo duomenys atskleidė pagrindinius motyvus, lėmusius absolventų geografijos studijų LEU, VU ir KU pasirinkimą. Svarbiausi jų pateikti 2 paveiksle. Dominuoja pačių respondentų tvirtas apsisprendimas, kuriam įtakos turėjo patrauklus geografijos dalyko turinys (visuose universitetuose daugiau kaip 50 proc.). Galima teigti, kad didžiajai daliai respondentų geografijos dalykas buvo patrauklus dar prieš pasirenkant studijas. Tai patvirtina ir kiti su geografijos studijomis susiję tyrimai (Kontvainas, 2009). Tik 8,3 proc. visų universitetų geografijos studijų absolventų kaip reikšmingą motyvą nurodė aukštojo mokslo diplomo gavimo svarbą. Vis dėlto 10 proc. LEU, 2 proc. VU ir 9 proc. KU respondentų, neįstoję ten, kur norėjo, pasirinko studijuoti minėtuose universitetuose. Tai parodo, kad geografijos studijas renkasi motyvuoti studentai, tvirtai apsisprendę dėl specialybės pasirinkimo, įsigilinę į studijų turinį ir būsimą veiklą.

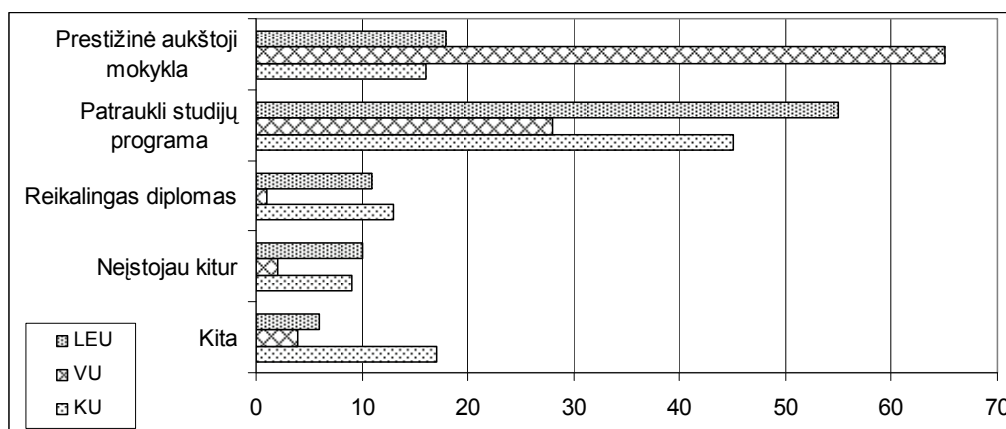

2 pav. Studentų motyvacija studijuoti geografiją universitetuose (proc.)

Fig. 2. Student motivation to study geography by universities (in percent)

Nedidelė dalis visų respondentų mano, kad studijų programų pasirinkimą lėmė juos mokes geografijos mokytojas (15 proc. LEU; 12 proc. VU ir 14 proc. KU). Panašią įtaką darė žiniasklaidos suformuota viešoji nuomonė, geri prieš tai studijavusiųjų atsiliepimai. Ryškių skirtumų tarp motyvacijos pagal universitetus nepastebėta, išskyrus

tai, kad VU absolventai, kaip vieną iš reikšmingų motyvų išskiria aukštosios mokyklos prestižą (65 proc.) (3 pav.). Kituose universitetuose geografijos studijų programų patrauklumas nustelbia aukštosios mokyklos reitingą (pvz., LEU studijų programos patrauklumui įtakos turi galimybė studijuoti turizmo vadybą).

3 pav. Aukštosios mokyklos pasirinkimą lėmę veiksniai (proc.)

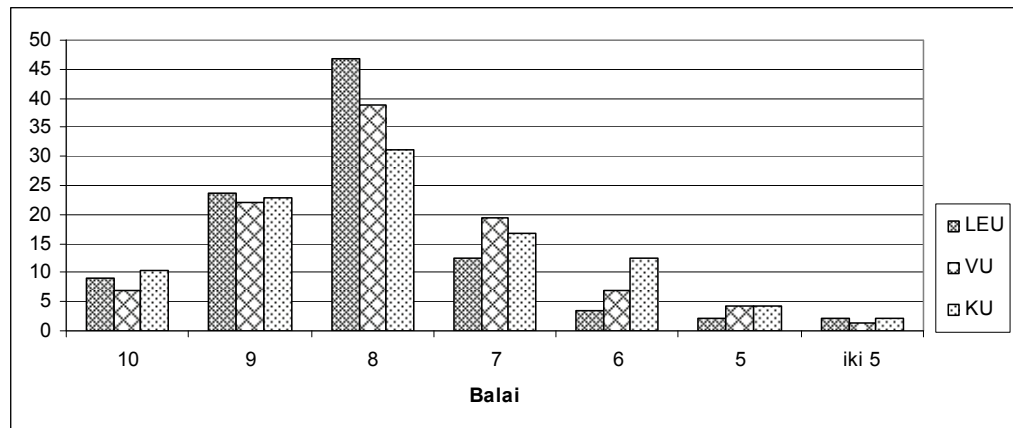
Fig. 3. High school choice determining factors (in percent)

Pateikti tyrimo duomenys rodo, kad didžioji dalis respondentų geografijos studijas pasirenko kryptingai, turėdami tvirtą nuomonę, aiškų tikslą ir būsimą profesiją siedami su ateitimi.

4. Studijų programos ir įgytos kvalifikacijos vertinimas

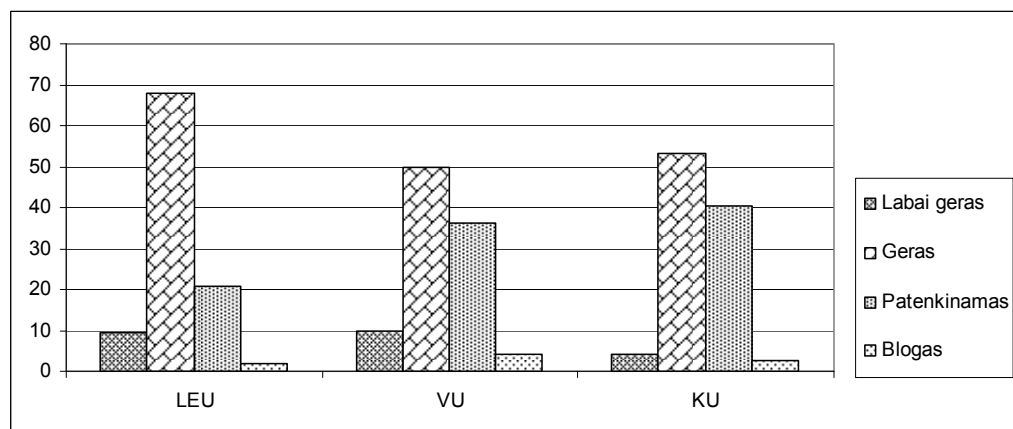
Geografijos studijų kokybės vertinimas absolventų akimis – vertingas kriterijus, atskleidžiantis aukštosios mokyklos sudaromas sąlygas, kurios yra tinkamos asmens saviugdai plėtoti, kvalifikacijai kelti, įgyti tinkamų kompetencijų, taip pat rodantis geografijos programų paklausą, perspektyvumą. Tai svarbus vidinis vertinimo komponentas. Tyrimu atskleistas gana aukštas geografijos studijų vertinimas – 8 balai (skalėje maksimalus balų skaičius – 10). Tokiu balu studijas vertino 46,8 proc. LEU; 38,9 proc. VU ir 31,2 proc. KU respondentų (4 pav.). Daroma prielaida, kad šis vertinimas atskleidžia absolventų keliamų reikalavimų ir lūkesčių įgyvendinimą.

Labiausiai įgyta kvalifikacija patenkinti LEU absolventai (labai geras – 9,4 proc., geras – 67,8 proc.). Atitinkamai aukštas įgytos kvalifikacijos lygis nurodomas ir VU (labai geras – 9,6 proc., geras – 49,8 proc.) bei KU (labai geras – 3,2 proc., geras – 53,1 proc.) (5 pav.). Taigi sprendimas studijuoti geografiją pasiteisino visuose universitetuose (teigiamai nurodė 77,5 proc. visų respondentų). Net 80,5 proc. visų respondentų rekomenduotų šias studijas kitiems pažįstamiems, draugams. Rezultatas nuteikia teigiamai, siekiant didinti studijuojančiųjų geografiją skaičių, nes, anot B. A. Browne (1998), renkantis studijas labai svarbus bendras studijuojančiųjų noras rekomenduoti universitetą ar studijų programą kitiems, įgytų kompetencijų teigiamas vertinimas.

4 pav. Geografijos studijų kokybės vertinimas pagal 10-ies balų sistemą (proc.)

Fig. 4. Geography, study quality assessment of 10-point system (in percent)

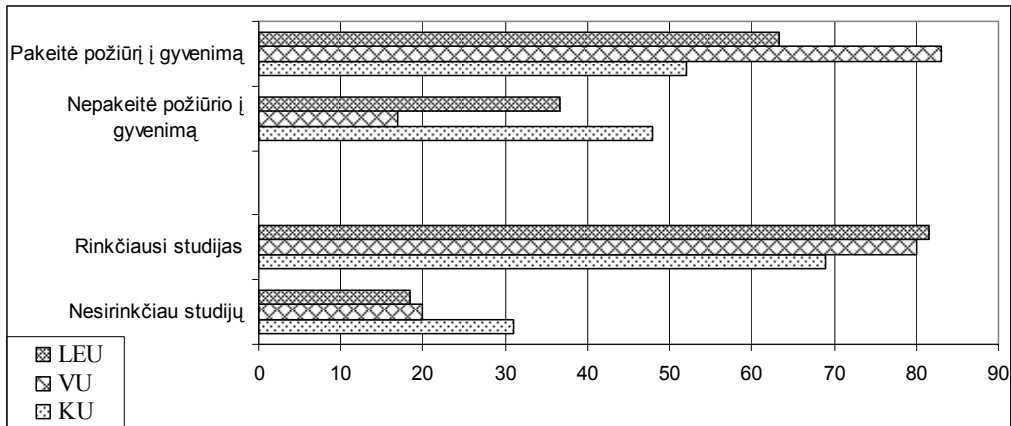
5 pav. Absolventų įgytos kvalifikacijos įsivertinimas

Fig. 5. Graduate gained qualifications' self-assessment

5. Geografijos studijų praktiškumo vertinimas

Gana svarbus rodiklis, patvirtinantis absolventų lūkesčius ir geografijos dalyko patrauklumą, yra tai, kad apie 76,8 proc. visų universitetų respondentų vėl rinktųsi šias studijas, kurios lėmė ir požiūrį į gyvenimą pokyčius. Galima daryti prielaidą, kad studijos pasirinktos sėkmingai, tai padėjo atskleisti individo galimybes, kurios ypač svarbios rengiant kvalifikuotus, į darbo rinkos poreikius orientuotus specialistus. Net 83,1 proc. VU, 63,4 proc. LEU ir 52,0 proc. KU respondentų nurodė, kad geografijos studijos pakeitė jų požiūrį į gyvenimą (6 pav.). Tai tik patvirtina, kad mokymasis lavina žmogų ne tik kaip specialistą, gebantį taikyti savo žinias naujose ir neįprastose situ-

acijose, bet ir sudaro sąlygas įgyti patirties bei išminties, kurios padės žmogui prisitaikyti prie kintančių gyvenimo sąlygų, savarankiškai priimti sprendimus, ieškoti veiksmingų problemų sprendimo būdų.

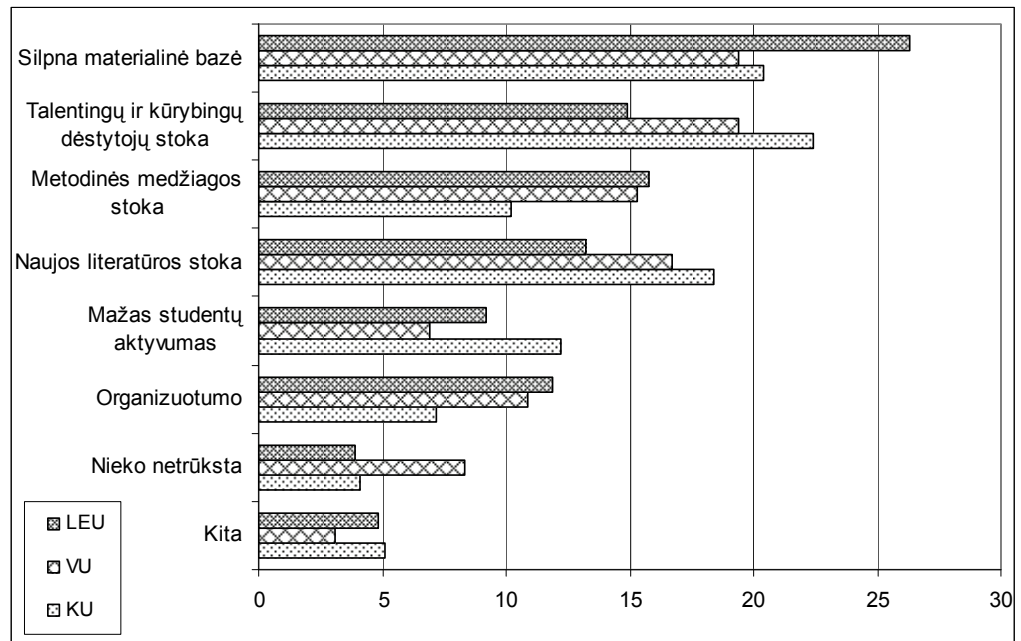

6 pav. Respondentų požiūris į geografijos studijas universitetuose (proc.)

Fig. 6. Students approach the study of geography by universities (in percent)

Siekiant išsiaiškinti, kaip geografijos studijų absolventai vertina taikomas studijų formas (paskaitos, seminarai, laboratoriniai darbai, išvykstamosios (lauko) praktikos ir kt.), prašyta pateikti jų įverčius. Gauti duomenys rodo, kad geriausiai teorinės paskaitos vertinamos LEU (31,1 proc.) ir KU (30,6 proc.), tolimesios ir lauko praktikos – VU (40,3 proc.) ir LEU (29,8 proc.). Labiausiai respondentai pasigenda praktinių darbų naudos studijoms (jų naudingumą nurodė tik 21,9 proc. LEU, 9,7 proc. VU ir 8,2 proc. KU respondentų). Tai leidžia teigti, kad absolventai vertina tas studijų formas, kurios susijusios su žinių, informacijos perteikimu ir praktinių, pažintinių gebėjimų ugdymu už universiteto ribų (praktinių mokomųjų kelionių, lauko tyrimų metu). Studijų programos suteikia žinių, ugdo kritinį mąstymą, praplečia geografinės erdvės suvokimą, tačiau nepakankamai ugdo praktinius gebėjimus universiteto aplinkoje, trūksta praktinės veiklos.

Norint išsiaiškinti absolventų kritišką požiūrį į geografijos studijų programų plėtros dinamiką ir pokyčių galimybes, jų tobulinimą, klausta, ką jie keistų studijų programose, prašyta įvardyti silpnąsias programų puses. Respondentai nurodė, kad yra silpna materialinė bazė, trūksta metodinės medžiagos, organizuotumo (vyraujantys rodikliai LEU), talentingų ir kūrybingų dėstytojų, naujos literatūros, mažas studentų aktyvumas (vyraujantys rodikliai KU). VU absolventai kaip silpnąsias studijų programos vietas nurodė talentingų ir kūrybingų dėstytojų stoką bei silpną materialinę bazę (7 pav.).

7 pav. Universitetų geografijos studijų programų silpnosios vietos (proc.)
Fig. 7. Geography studies the weaknesses of the program in universities (in percent)

Šie vertinimai nulemti ir studentų asmeninių poreikių, ir jau turimų universitetų išteklių bei akademinės kultūros. Silpnųjų vietų įvardijimas suteikia universitetų akademiniams bendruomenėms naudingos informacijos apie studijų programų kokybės gerinimo galimybes, tai neišvengiama, reaguojant į Lietuvos aukštojo mokslo sistemos pertvarką ir vykdomos reformos kritiką.

Išvados

1. Atliekant tyrimą išryškėjo geografijos studijų pasirinkimo motyvai. Tai geografijos dalyko turinio patrauklumas, pačių respondentų tvirtas apsisprendimas, atsiradęs dar mokantis vidurinėje mokykloje. Gana mažas procentas studijavo tik dėl aukštojo mokslo diplomo ar dėl to, kad neįstojo kitur. Tai patvirtina, kad geografijos studijas renkasi motyvuoti studentai, tvirtai apsisprendę dėl pasirenkamos specialybės, įsigilinę į studijų turinį ir būsimą veiklą.

2. Tyrimas atskleidė, kad vis dar populiori tendencija siekti aukštojo mokslo iš karto baigus vidurinę mokyklą. Nors absolventai studijas renkasi arčiau namų, vis dėlto pasirinkusiųjų šias studijas geografija gana plati – apima visą Lietuvą: daugiausia – iš Vilniaus, Klaipėdos, Alytaus, Panevėžio, Šiaulių ir Varėnos savivaldybių.

3. Sprendimas studijuoti geografiją pasiteisino visuose universitetuose. Respondentai gana aukštai įvertino studijų kokybę. Net 80,5 proc. visų respondentų rekomenduo-tų šias studijas pažįstamiesiems, draugams. VU absolventai kaip vieną labai reikšmin-

gų motyvų išskiria aukštosios mokyklos prestižiškumą. LEU ir KU geografijos studijų programos patrauklumas nustelbia aukštosios mokyklos reitingą.

4. Geografijos absolventai geriausiai vertina studijų formas, kurios susijusios su žinių, informacijos perteikimu, praktinių, pažintinių gebėjimų ugdymu už universiteto ribų (praktinių mokomųjų kelionių, lauko tyrimų metu). Jie mano, kad studijų programos suteikia pakankamai žinių, ugdo kritinį mąstymą, praplečia geografinės erdvės suvokimą, tačiau nepakankamai ugdo praktinius gebėjimus universiteto aplinkoje, trūksta praktinės veiklos įgūdžių.

5. Tyrimas atskleidė, absolventų nuomone, kai kurių universitetų silpną materialinę bazę, metodinės ir naujos literatūros stoką, nepakankamą dėstytojų kompetencijos lygį ir kai kuriuos kitus trūkumus. Į pastabas derėtų atsižvelgti tobulinant ir atnaujinat geografijos studijų programas, jų turinį.

PADĖKA: autoriai nuoširdžiai dėkoja Lietuvos katalikų mokslų akademijos akademikui, KU prof. habil. dr. Stasiui Vaitekūnui ir LEU prof. habil. dr. Algimantui Česnulevičiui už pagalbą apklausiant Klaipėdos ir Vilniaus universitetų geografijos studentus.

Gauta 2012 05 11

Pasirašyta spaudai 2012 05 21

Literatūra

- Adamonienė, R. (2010). Studentų motyvacijos procesas ir jo kaitos galimybės. *Ugdymo psichologija* 21: 49–55.
- Baubinas, R. (1999). *Žvilgsnis į Lietuvos geografijos mokslą ir studijas*. Prieiga internetu: <http://ausis.gf.vu.lt/mg/nr/99/6/6zvlg.html> [žiūrėta 2012 04 10].
- Gage, L. N., Berliner, D. C. (1994). *Pedagoginė psichologija*. Vilnius.
- Browne, B. A., Kaldenberg, D. O., Browne, W. G., Brown, D. J. (1998). Student as Customer: Factors Affecting Satisfaction and Assessments of Institutional Quality. *Journal of Marketing for Higher Education* 8(3): 1–14.
- Husman, J., Lens, W. (1999). The role of the future in student motivation. *Educational Psychologist* 34: 113–125.
- Levickaitė, R. (2010). Vilniaus Gedimino technikos universiteto studijų programos tyrimas. *Santalka. Filologija, Edukologija* 18(2): 67–76.
- Kontvainas, R. (2009). Kai kurie geografijos studijų programos studentų profesinio kryptingumo ypatumai. *Pedagogika* 96: 77–82.
- Samašonok, K., Truncienė, R., Kulytė, D. (2010). *Studijų pasirinkimo motyvai ir pasitenkinimas studijomis*. Prieiga internetu: <http://www.viko.lt/uploads/files/2010/Straipsniai/01%20straipsnis.pdf> [žiūrėta 2012 04 04].
- Wentzel, K. R. (1999). Social-motivational processes and interpersonal relationships: Implications for understanding motivation at school. *Journal of Educational Psychology* 91: 76–97.

CHOICE MOTIVATION OF GEOGRAPHY STUDY PROGRAMMES

Gintaras Brazauskas, Loreta Olberkytė, Algirdas Jurgis Stanaitis

Summary

Geography science complexity and extensive integrity let a deep and broad understanding of the world taking place in a variety of dynamic processes in which an integ-

rated overall image of the scientific world, integrating the complex knowledge of our world. Therefore, the majority of students in order to develop a comprehensive way of thinking that gives priority to career peaks, willingly take these courses. It is difficult to define the study, and thereby the future career choices, motives, but their dependence on the inter-related things are obvious. This is a highly qualified teachers who providing the updating news, the technical bases, software, job opportunities, internationalization and student exchange opportunities, and so on. Many Lithuanian scientists widely studied the youth profession and specialty choice of theoretical approaches and motivation. According to them, the choice often depends on the situation which is not due to personal motives and abilities, and social factors, for example occupational prestige, career prospects, good salary, opportunity to travel and so on. Reforms is a focused process and the direct impact of geography study programs and student motivation in the universities. Widening the European Union in space, changes in scientific principles and priorities for funding leads to new challenges in the academic life of the country, increased mobility. Prospective students from Lithuania, including geography, becomes better and awareness of opportunities for similar studies at both national and foreign institutions of higher education. Study selection considerations are becoming more integrated, more serious. 2009–2012 school year, Education University of Lithuania (hereinafter referred to LEU) Social Geography and Tourism Department has initiated the study of geography and the reasons for the choice of study LEU, Vilnius (hereinafter referred to VU) and Klaipėda (hereinafter referred to KU) University. It is quite extensive, ongoing study to determine the reasons for undergraduate students (first-year students and graduates (regular and extended studies)) which have chosen to study geography and to reveal the changes in the end of their studies, carried out a detailed analysis of the results. These results are necessary and useful for improving geography education programs in order to justify the expectations of learners, to attract a greater number of students who want to choose a specialty of geographer. This article discusses and analyzes the geography of university graduates (graduates during the period of study), the survey results, identified by their choice of curriculum and assessment considerations. Thus, the article is – to reveal the geography graduate studies at the reasons for choosing the LEU, Vilnius and Klaipėda University, and their approach to their studies. The study included 353 graduates (65.8 per cent. LEU, 20.1 percent., VU and 14.1 percent. KU respondents). The percentage of respondents expressed a different interpretation of the geography of the different number of students in these universities. Dominating the graduates of LEU, so in order to maintain an equivalent interpretation of results, many of the data item to the individual universities. The data get by the territorial geography graduate students showed the prevailing spread of choice to study closer to home, but opted for geography studies a wide-ranging – covering the whole of Lithuania. In total, mainly in the geography students are from Vilnius, Klaipėda, Alytus, Panevėžys, Šiauliai and Varėna town and district municipalities. The study also showed that more and more popular trend in higher education immediately after secondary school. The study revealed a geographic study of choice motives. It is the respondents' firm resolve, geography attractiveness of course content, learning is formed in secondary school. The relatively low rate is only

studying for a diploma of higher education and the fact that did not intervene elsewhere. This confirms that the choice of geography studies motivate students resolved on specialty choice, deep in the content of studies and future activities. The decision proved to study geography at all universities.

The respondents rated studies in high quality. Even 80.5 percent. of respondents would recommend this study to other acquaintances, friends. VU graduates, one of the very important considerations distinguish the importance of high school prestige. LEU and KU geography degree overshadowed by the attractiveness of higher education rankings. Geography graduates are the best forms of education in relation to knowledge, information and rendering practical and cognitive skills outside the university education (practical training, travel, field studies). They believe that higher education programs provide sufficient knowledge, develop critical thinking and broadens understanding of geographical space, but not sufficiently develop the practical skills of university environment, there is a lack of practical business skills. The study revealed the graduates of some universities in the weak material base, and new methodological literature, lack of teachers' lack of competence and some other shortcomings. Their comments should be taken into account in the development and revitalization of the geography programs of study and their contents. The authors express deep gratitude to KU prof. Stasys Vaitekūnas and LEU prof. Algimantas Česnulevičius for helping to interview Klaipėda and Vilnius universities' geography students.

